

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare împotriva sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 03 martie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2016, declarate de avocatul Liliana Bînzari și de inculpatul

Jolnovafii Oleg Filip, născut la
17 noiembrie 1966 în s. Scăieni, r-nul Dondușeni,
locuitor al mun. Chișinău, str. Maria Drăgan 14/2, ap.
65, cetățean al R. Moldova, anterior condamnat prin:

1) sentința Judecătoriei Dondușeni din 15 martie
2002, în baza art. 203, 119 alin. (3), 208 alin. (3), 121
alin. (2) pct. 2), 7), 120 alin. (2), 39 Cod penal (1961),
la 10 ani închisoare;

2) sentința Judecătoriei Dondușeni din 31 martie
2003, în baza art. 200 alin. (2), 121 alin. (2) pct. 2),
119 alin. (3) Cod penal (1961), la 10 ani și 6 luni
închisoare;

3) sentința Judecătoriei Dondușeni din 01
decembrie 2003, în baza art. 200 alin. (2), 121 alin. (2)
pct. 2), 119 alin. (3) Cod penal (1961), la 10 ani și 6
luni închisoare;

4) sentința Judecătoriei Dondușeni din 05
decembrie 2012, în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal,
la amendă în mărime de 250 unități convenționale;

Termenul de examinare,
instanța de fond: 18.02.2013 – 03.03.2016,
instanța de apel: 17.05.2016 – 08.06.2016,
instanța de recurs: 15.08.2016 – 22.11.2016.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 03 martie 2016, Jolnovatîi Oleg a fost condamnat în baza art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal la 8 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, începând din 03 martie 2016 și cu includerea termenului aflării în arest preventiv din 12 ianuarie 2016 până la 03 martie 2016.

În baza art. 85 Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă, pentru cumul de sentințe, prin adăugirea integrală la pedeapsa numită a părții neexecutate a pedepsei numite prin sentința Judecătorei Dondușeni din 05 decembrie 2012, sub formă de amendă în mărime de 250 unități convenționale, ceea ce constituie 5000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, pedepse ce se vor executa, conform art. 84 alin. (3) Cod penal, de sine stătător.

Acțiunea civilă înaintată de reprezentantul părții civile S.C „Conrep” SRL, Veaceslav Gîrbu către Jolnovatîi Oleg a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

2. Instanța de fond a constatat că, la 20 aprilie 2012, ora precisă fiind imposibil de stabilit, inculpatul Jolnovatîi Oleg, activând în calitate de șofer la SRL „Conrep”, amplasată pe str. Muncești 165, mun. Chișinău, la indicația persoanei responsabile, începând cu orele 16.15, a transportat marfa cu microbuzul de model Mercedes 312 D, număr de înmatriculare CKV 414, către SRL „Sicar Prim”, de pe str. Vadul Bîcului nr. 2, mun. Chișinău, după care urma să revină la întreprindere pentru a preda automobilul de serviciu. Însă, profitând de calitatea de șofer încredințată, exercitând astfel un drept al său presupus legitim, **prin încălcarea ordinii stabilite de instrucțiunea nr. 10 din 03 iunie 2011**, samavolnic s-a deplasat cu automobilul în r-nul Dondușeni, unde la 21 aprilie 2012, pe traseul Dondușeni – Tîrnova – Baraboi, aflându-se în stare de ebrietate alcoolică, nu s-a isprăvit cu conducerea mijlocului de transport, a derapat de pe traseu și s-a tamponat într-un copac. În rezultat, microbuzul de model Mercedes 312 D, număr de înmatriculare CKV 414, a fost parțial deteriorat, prin ce **i-a fost cauzată SRL „Conrep”, reprezentată de Gîrbu V., o daună materială în sumă de 132.887 lei**, ce constituie proporții deosebit de mari.

Instanța a statuat că, urmările prejudiciabile cauzate de inculpat, s-au manifestat prin daune în proporții deosebit de mari **cauzate drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanei juridice „Conrep” SRL**. În rezultatul acțiunilor inculpatului, microbuzul de model Mercedes 312 D, număr de înmatriculare CKV 414, a fost parțial deteriorat, prin ce i-a fost cauzată SRL „Conrep” **o daună materială în sumă de 405.705 lei, ceea ce potrivit prevederilor art. 126 alin. (1) Cod penal, depășește cuantumul de 5000 unități convenționale și se califică drept proporții deosebit de mari.**

Legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile este că anume în rezultatul faptei nelegitime comise de inculpat, **părții vătămate SRL „Conrep”** i-a fost cauzat prejudiciu în proporții deosebit de mari.

Reprezentantul părții civile Gîrbu V. nu a probat instanței cuantumul prejudiciului material (declarat) în sumă de 405.705 lei, fiind prezentat în acest sens doar raportul de constatare automerceologică din 24 mai 2012 și **nu a probat cuantumul sumei de 103.042,41 lei și 5000 lei**, prezentând doar un calcul în acest sens.

Astfel, acțiunea civilă va fi admisă în principiu, urmând ca **asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.**

2.1. Prin încheierea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 05 ianuarie 2016, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea S.C „Conrep” SRL, privind recunoașterea S.C „Conrep” SRL, în calitate de parte vătămată în procesul penal.

Totodată, **a fost admisă cererea administratorului S.C „Conrep” SRL – Veaceslav Gîrbu, privind recunoașterea S.C „Conrep” SRL în calitate de parte civilă în procesul penal.**

Instanța de fond, a reținut că în timpul urmăririi penale ca parte vătămată și parte civilă a fost recunoscut Gîrbu Veaceslav ca reprezentant al SRL „Primplast&Co” și nu S.C „Conrep” SRL, care a înaintat acțiunea civilă în baza art. 219 Cod de procedură penală.

Prin urmare, urmează de respins ca neîntemeiată cererea S.C „Conrep” SRL, privind recunoașterea S.C „Conrep” SRL, în calitate de parte vătămată în procesul penal și de admis cererea de recunoaștere în calitate de parte civilă a S.C „Conrep” SRL în procesul penal menționat.

3. Avocatul Liliana Bînzari, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, pe motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii în acțiunile sale.

Apelantul a invocat că la caz, *contrar ordinii stabilite*, înseamnă contrar căii judecătorești, extrajudiciare, respectării termenelor (daca ar fi existat vreun contract de locațiune, ar fi fost proprietar al automobilului, l-ar fi deținut cu titlu de locator, arendator și l-ar fi valorificat în mod arbitrar de la partea vătămată).

Mai mult, pentru calificarea acțiunilor inculpatului conform prevederilor art. 352 Cod penal, atât în situația exercitării unui drept presupus, cât și în cazul exercitării unui drept legitim, situația – premiză constă în existența unui conflict (litigiu) între victimă și făptuitor. În lipsa unei asemenea situații – premiză, răspunderea urmează a fi aplicată nu conform art. 352 Cod penal, dar potrivit altor norme.

Gîrbu V. și Niculina T. nu vor să recunoască, că îi permiteau inculpatului să folosească automobilul pentru el, percepând plata pentru combustibil, fapt care nu contribuie în nici un fel la calificarea acțiunilor inculpatului, ca fiind infracționale deoarece, inculpatul a folosit automobilul de model Mercedes, număr de înmatriculare CKV 416, în interesul său, în afara orelor de muncă, însă nu s-a pretins că folosește automobilul în scopul revendicării unui oarecare drept al său pe care considera că-l are față de SRL „Conrep”, iar SRL „Conrep” i-ar fi negat acest drept.

Inculpatul nu a invocat că SRL „Conrep” ar avea careva datorii față de sine și prin folosirea automobilului de model Mercedes, număr de înmatriculare CKV 416, și le-ar fi revendicat.

Pentru ca acțiunile inculpatului să fie calificate conform art. 352 Cod penal, acesta ar fi trebuit să considere că are un drept față de SRL „Conrep” și să existe un litigiu între el și partea vătămată cu referire la acest presupus drept al său. Însă aceste circumstanțe nu s-au constatat, ci dimpotrivă, s-a constatat că el era în raporturi juridice de muncă cu SRL „Conrep”, deci, avea obligații și nu drepturi.

Or, folosirea automobilului de model Mercedes, număr de înmatriculare CKV 416, a fost legală, fiindu-i eliberată foaia de parcurs BN 526 467 din 17.04.2012, valabilă până la 30.04.2012.

Este cert că inculpatul a cauzat un prejudiciu material firmei SRL „Conrep”, însă aceasta nu este în niciun caz samavolnicie, ci mai degrabă un prejudiciu ce urmează a fi solicitat de către SRL „Conrep” în ordine civilă, rezultat din raporturile juridice pe care le-a avut cu inculpatul.

3.1. A declarat apel și inculpatul, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

Apelantul a invocat, că instanța de fond i-a încălcat dreptul la un proces echitabil, a negat prevederile art. 101 alin. (1), (3) Cod de procedură penală, că fiecare probă urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al colaborării lor. Nici o probă nu are valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată.

Instanța nu a verificat declarațiile inculpatului, precum că între inculpat și directorul SRL „Conrep” – Gîrbu V. a fost o înțelegere referitor la exploatarea automobilului, cu condiția că inculpatul îl va anunța și va achita câte 1,5 lei pentru fiecare km pe care l-a parcurs, acestea fiind confirmate prin transferurile de bani indicate pe foaia de parcurs, în care este indicată suma încasată din salariu, în urma exploatării autovehiculului.

Totodată, la 20 aprilie 2012, Gîrbu V. a fost înștiințat telefonic de către inculpat despre dorința de a se deplasa spre r-nul Dondușeni, unde locuiesc părinții săi, fiindu-i permisă deplasarea.

3.2. Administratorul părții civile SC „Conrep” SRL, Gîrbu Veaceslav, la fel a declarat apel, solicitând casarea sentinței în privința separării acțiunii civile din procesul penal și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea civilă să-i fie admisă.

Apelantul a invocat, că instanța de fond neîntemeiat a respins, *prin încheierea din 05.01.2016*, cererea SRL „Conrep” privind recunoașterea în calitate de parte vătămată în procesul penal, neexpunându-se asupra modului și ordinii de contestare a acesteia, astfel reieșind că *aceasta se contestă o dată cu fondul cauzei*.

Încheierea respectivă contravine prevederilor art. 7, 59 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind limitate drepturile procesuale ale persoanelor fizice, precum Gîrbu V., cât și ale persoanelor juridice SRL „Conrep”, de a participa în instanța de judecată și de a beneficia de drepturile stabilite în conformitate cu prevederile art. 60 Cod de procedură penală.

Instanța de fond a ignorat prevederile art. 98-109 Cod de procedură penală, în partea separării acțiunii civile de procesul penal.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2016, toate apelurile au fost respinse, ca nefondate.

Instanța de apel a reținut că reprezentantul părții civile nu a prezentat probe veridice, admisibile și concludente care să demonstreze indubitabil **cuantumul prejudiciului material cauzat, invocat a fi în mărime de 405.705 lei**, în acest sens fiind prezentat doar raportul de constatare auto-merceologică din 24.05.2015, în care concluziile nu sunt invocate, or specialistul a conchis că paguba produsă autocamionului de model Mercedes 312, fabricat în 1997, număr de înmatriculare CKV 416, accidentat la 21 aprilie 2012, constituie 405.705 lei, iar valoarea de piață a autocamionului respectiv, **constituie 132.878 lei**.

Instanța de fond, corect a conchis asupra necesității de respingere a cererii părții civile SC „Conrep” SRL, privind încasarea sumei de 103.042,41 lei și 5000 lei, reprezentând dobânda de întârziere și cheltuielile de asistență juridică, or cerința de încasare a dobânzii de întârziere este subsecventă, accesorie și reiese din cuantumul cerinței de încasare a prejudiciului material, care urmează a fi stabilit cu certitudine, iar cheltuielile de judecată nu au fost probate și prin urmare, nu sunt reale, necesare și rezonabile.

Sunt neîntemeiate argumentele reprezentantului părții civile SC „Conrep” SRL, invocate în cererea de apel, precum că este neîntemeiată încheierea instanței de fond din 05.01.2016, prin care a fost respinsă cererea SC „Conrep” SRL, privind recunoașterea acesteia în calitate de parte vătămată în prezentul proces penal. Or, reieșind din ordonanța de recunoaștere din 16.01.2013, Gîrbu V. **a fost recunoscut în calitate de reprezentant al victimei și părții civile SRL „Primplast&Co”** iar prin ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămată din 16.01.2013, **Gîrbu V. a fost recunoscut ca reprezentant al părții vătămate SRL „Primplast&Co”**.

Astfel, instanța de fond, corect a conchis că în timpul urmăririi penale ca parte vătămată și parte civilă a fost recunoscut Gîrbu V. ca reprezentant al SRL „Primplast&Co”, dar nu SC „Conrep” SRL, care a înaintat acțiunea civilă în baza art. 219 Cod de procedură penală, respingând astfel, ca neîntemeiată cererea înaintată de SC „Conrep” SRL privind recunoașterea acesteia în calitate de parte vătămată în procesul penal și admitând cererea acesteia de recunoaștere în calitate de parte civilă a SC „Conrep” SRL, în cadrul prezentului proces penal.

Totodată, instanța de apel a statuat ca este neîntemeiat și argumentul invocat de inculpat, precum că **instanța de fond a admis în mod neîntemeiat acțiunea civilă**, invocând în acest sens că **nu este vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) Cod penal**. Or, supra s-a dovedit cu certitudine că în acțiunile inculpatului **se întrunesc semnele componentei de infracțiune de violență în familie, inculpatul fiind corect recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) Cod penal, iar prin aplicarea față de partea vătămată Stoianov N. a violenței fizice și psihice, inculpatul în mod cert i-a cauzat acesteia suferințe fizice și psihice având în vedere și caracterul leziunilor provocate, locul comiterii faptei, comportamentul inculpatului, precum și faptul că partea vătămată a fost internată în spital, fiind privată de posibilitatea de a munci**.

Prin urmare, instanța de fond corect a conchis asupra admiterii parțiale a acțiunii civile intentate în cauza penală Stoianov S., cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată.

5. Inculpatul Jolnovatfi O., a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acestor hotărâri, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat, că potrivit prevederilor art. 101 alin. (3) Cod de procedură penală, nici o probă nu are valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată, însă aceste prevederi au fost încălcate la examinarea cauzei.

Instanța de judecată nu a verificat declarațiile inculpatului, precum că între inculpat și directorul SRL „Conrep” – Gîrbu V. a fost o înțelegere referitor la exploatarea automobilului, cu condiția că inculpatul îl va anunța și va achita câte 1,5 lei pentru fiecare km pe care l-a parcurs, acestea fiind confirmate prin transferurile de bani indicate pe foaia de parcurs în care este indicată suma încasată din salariu, în urma exploatării autovehiculului.

Totodată, la 20 aprilie 2012, Gîrbu V. a fost înștiințat telefonic, de către inculpat despre dorința de a se deplasa spre r-nul Dondușeni, unde locuiesc părinții acestuia, fiindu-i permisă deplasarea.

În cadrul cercetării judecătorești inculpatului i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

5.1. A declarat recurs ordinar și avocatul Liliana Bînzari, solicitând casarea hotărârilor menționate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat, din motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii în acțiunile sale.

Recurentul a invocat, că noțiunea de samavolnicie presupune revendicarea prin metode ilegale a bunului propriu sau bunului la care persoana admite că ar avea dreptul, or samavolnicie ar fi realizarea acestui drept prin metode ilegale.

Exercitarea unui drept presupus legitim, presupune că făptașul consideră că partea vătămată datorează ceva, ori are dreptul la un bun oarecare ce-i aparține părții vătămate, și fără a respecta ordinea stabilită, adică fără a se adresa în judecată, și-l revendică în mod samavolnic, făcându-și în închipuirea sa, dreptate.

La caz, *contrar ordinii stabilite*, înseamnă contrar căii judecătorești, extrajudiciare, respectării termenelor (daca ar fi existat vreun contract de locațiune, ar fi fost proprietar al automobilului, l-ar fi deținut cu titlu de locator, arendator și l-ar fi valorificat în mod arbitrar de la partea vătămată).

Mai mult, pentru calificarea acțiunilor inculpatului conform prevederilor art. 352 Cod penal, atât în situația exercitării unui drept presupus, cât și în cazul exercitării unui drept legitim, situația – premiză constă în existența unui conflict (litigiu) între victimă și făptuitor. În lipsa unei asemenea situații – premiză, răspunderea urmează a fi aplicată nu conform art. 352 Cod penal, dar potrivit altor norme.

Gîrbu V. și Niculina T. refuză să recunoască, că îi permiteau inculpatului să folosească automobilul pentru el, percepând plata pentru combustibil, fapt care nu contribuie în nici un fel la calificarea acțiunilor inculpatului, ca fiind infracționale deoarece, inculpatul a folosit automobilul de model Mercedes cu numărul de

înmatriculare C KV 416, în interesul său, în afara orelor de muncă, însă nu s-a pretins că folosește automobilul în scopul revendicării unui oarecare drept al său pe care considera că-l are față de SRL „Conrep”, iar SRL „Conrep” i-ar fi negat acest drept.

Inculpatul nu a invocat că SRL „Conrep” ar avea careva datorii față de sine și prin folosirea automobilului de model Mercedes cu numărul de înmatriculare C KV 416 și le-ar fi revendicat.

Pentru ca acțiunile inculpatului să fie calificate conform art. 352 Cod penal, acesta ar fi trebuit să considere că are un drept față de SRL „Conrep” și să existe un litigiu între el și partea vătămată cu referire la acest presupus drept al său. Însă aceste circumstanțe nu s-au constatat, ci dimpotrivă, s-a constatat că el era în raporturi juridice de muncă cu SRL „Conrep”, deci, avea obligații și nu drepturi, iar cu referire la folosirea automobilului de model Mercedes cu numărul de înmatriculare C KV 416, ea a fost totuși legală, fiind eliberată foaia de parcurs BN 526 467 din 17.04.2012, valabilă până la 30.04.2012.

Este cert că inculpatul a cauzat un prejudiciu material firmei SRL „Conrep”, însă aceasta nu este în niciun caz samavolnicie, ci mai degrabă, un prejudiciu ce urmează a fi solicitat de către SRL „Conrep” în ordine civilă, rezultat din raporturile juridice pe care le-a avut cu inculpatul.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) și 12) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, dar fără a agrava situația inculpatului.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Conform art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. În corespundere cu art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 385 alin. (1) pct. 1) și 2) Cod de

procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat. Potrivit art. 52 Cod penal, se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Totodată, potrivit legislației penale, persoana este supusă răspunderii penale dacă, în acțiunile acesteia sunt constatate toate patru elemente obligatorii: obiectul infracțiunii, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă. În corespundere cu art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală. Potrivit art. 394 alin. (1) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținutul cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței, instanța de fond (*pct. I.- 2.I. din decizie*):

a) a depășit limitele învinuirii formulate inculpatului, constatând că: **„în rezultatul acțiunilor lui Jolnovafii O., microbuzul de model Mercedes 312 D cu numărul de înmatriculare C KV 414 a fost parțial deteriorat, prin ce i-a fost cauzată SRL „Conrep” o daună materială în sumă de 405.705 lei, ceea ce potrivit prevederilor art. 126 alin. (1) Cod penal, depășește cuantumul de 5000 unități convenționale și se califică drept proporții deosebit de mari”**. Or, asemenea acuzații nu i-au fost imputate inculpatului prin rechizitoriu, în acest act procedural fiind indicată mărimea pagubei **de 132.878 lei**.

În același timp, în descriptivul sentinței a descris ca fiind dovedit că inculpatul a cauzat o daună **de 132.878 lei**, apoi a constatat divergent că: **„...reprezentantul părții civile, Gîrbu V., nu a probat instanței cuantumul prejudiciului material cauzat... ”**, și în final s-a contrazis indicând în dispozitivul sentinței soluția că: **„...asupra cuantumului despăgubirilor urmează să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile”**.

Prin urmare, instanța a operat cu estimări absolut confuze în raport cu elementul obligatoriu din art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal – **daune în proporții deosebit de mari**;

b) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept indicate în rechizitoriu. Nu a indicat în hotărâre motivele pentru care a respins probele apărării și versiunile inculpatului, cât și care ar fi esența încălcării de către inculpat

a ordinii stabilite de instrucțiunea nr. 10 din 03 iunie 2011, incriminate ultimului prin rechizitoriu;

c) a constatat neclar și divergent, atât în sentință cât și în încheierea din 05.01.2016, date cu privire la cine totuși este parte vătămată în cauza de pe rol: „i-a fost cauzată SRL „Conrep”, reprezentată de Gîrbu V., o daună materială în sumă de 132.887 lei..., cauzat drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanei juridice „Conrep” SRL..., părții vătămate SRL „Conrep” i-a fost cauzat prejudiciu în proporții deosebit de mari..., reprezentantul părții civile Gîrbu V..., a respinge ca neîntemeiată cererea S.C „Conrep” SRL, privind recunoașterea S.C „Conrep” SRL, în calitate de parte vătămată în procesul penal..., a admite cererea administratorului S.C „Conrep” SRL – Veaceslav Gîrbu, privind recunoașterea S.C „Conrep” SRL în calitate de parte civilă în procesul penal..., în timpul urmăririi penale ca parte vătămată și parte civilă a fost recunoscut Gîrbu Veaceslav ca reprezentant al SRL „Primplast&Co” și nu S.C „Conrep” SRL, care a înaintat acțiunea civilă...”.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1), (5), (6), 417 alin. (1) pct. 8) și 9), 419, 400 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel, nefiind în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. Rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date, una din soluțiile prevăzute în art. 415. Încheierile date în primă instanță pot fi atacate cu apel numai o dată cu sentința cu excepția cazurilor în care, potrivit legii, pot fi atacate separat.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, conform descriptivului și dispozitivului deciziei atacate (*pct. 4. din decizie*):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a re judecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată legal;

b) și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi probele scrise de la f.d 90-91, 94, 136 v. I, 43-44, 48 v. II;

c) nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelurile apărării și repetate în recursurile ordinare, inclusiv în felul în care acestea sunt reproduse la pct. **3., 3.1 și 5., 51.** din prezenta decizie;

d) a omis să expună în dispozitivul deciziei și soluția referitor la încheierea Judecătoreiei Botanica din 05 ianuarie 2016, contestată o dată cu sentința;

e) și-a fondat aprecierile și pe împrejurări improprii cauzei penale de pe rol, cum ar fi că: „...**instanța de fond a admis în mod neîntemeiat acțiunea civilă**, invocând în acest sens că **nu este vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) Cod penal**. Or, supra s-a dovedit cu certitudine că în acțiunile inculpatului **se întrunesc semnele componentei de infracțiune de violență în familie, inculpatul fiind corect recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) Cod penal, iar prin aplicarea față de partea vătămată Stoianov N. a violenței fizice și psihice, inculpatul în mod cert i-a cauzat acesteia suferințe fizice și psihice având în vedere și caracterul leziunilor provocate, locul comiterii faptei, comportamentul inculpatului, precum și faptul că partea vătămată a fost internată în spital, fiind privată de posibilitatea de a munci. Prin urmare, instanța de fond corect a conchis asupra admiterii parțiale a acțiunii civile intentate în cauza penală Stoianov S., cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată**”.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că ambele instanțe nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și că recursurile de pe rol sunt întemeiate.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursurilor declarate, casării totale a deciziei și încheierii contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlătore erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de avocatul Liliana Bînzari și de inculpatul Jolnovatîi Oleg Filip, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2016, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 13 decembrie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun

